15/03/2025

«Ἀγνείας θησαύρισμα…» – Του Πρωτοπρεσβύτερου Γεωργίου Δορμπαράκη

/ Γνώμες

«Ἀγνείας θησαύρισμα…»

(Υπεραγία Θεοτόκε, που είσαι ο θησαυρός της αγνότητας)

Το δοξολογικό στοιχείο προς την Υπεραγία Θεοτόκο προβάλλει κατεξοχήν η ακολουθία των Χαιρετισμών της Παναγίας μας. Και δικαίως: είναι Εκείνη διά της οποίας κατήλθε ο Θεός ως άνθρωπος στον κόσμο και μπροστά σ’ Αυτήν κλίνουν γόνυ όχι μόνον οι πιστοί που διαπνέονται από Πνεύμα Θεού – μόνον ένας εν Πνεύματι άνθρωπος μπορεί να «δει» την πληρότητα χάριτος που έχει η Θεοτόκος- αλλά και αυτοί ακόμη οι άγιοι άγγελοι. Άλλωστε η Μητέρα του Κυρίου αναδείχτηκε σε ύψος υπέρ τα Χερουβείμ και τα Σεραφείμ. Προϋπόθεση βεβαίως για τη μοναδική αυτή επιλογή του Θεού μας ήταν η καθαρότητα και η αγνότητα της ψυχής της μικρής κόρης της Ναζαρέτ Μαριάμ – η καθαρότητα αυτή είλκυσε τον απόλυτα αγνό και καθαρό Θεό μας να «επαναπαυτεί» στην ύπαρξή της. Γι’ αυτό και όλα τα τροπάρια και του κανόνα και του κοντακίου του Ακαθίστου Ύμνου προβάλλουν με άφθαστο λυρισμό την παναγιότητα της Θεοτόκου, με εικόνες δανεισμένες οι

περισσότερες από την Αγία Γραφή, κατεξοχήν δε την Παλαιά Διαθήκη, η οποία συνιστά την προφητεία για τον ερχομό του Κυρίου Ιησού, που στο πρόσωπό Του φανερώνεται η Καινή Διαθήκη.

Δοξολογείται και υμνολογείται λοιπόν η Υπεραγία Θετόκος, διότι η θέση της ως του πρώτου και εξαίρετου μέλους τους σώματος του Υιού και Θεού της της Εκκλησίας είναι δεδομένη. Χωρίς αυτήν η πίστη μας θα χώλαινε: «ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς» ψέλνει ο λαός του Θεού, που θα πει ότι εσφαλμένη Μαριολογία σημαίνει εσφαλμένη Χριστολογία, εσφαλμένη επομένως Τριαδολογία, εσφαλμένη Εκκλησιολογία – μπροστά στην Παναγία μετράμε κυριολεκτικά την ορθότητα ή όχι του χριστιανισμού μας. Οπότε καταλαβαίνει ο πιστός ότι η αναφορά σ’ Εκείνην σχετίζεται με το δόγμα της πίστεώς μας. Δεν είναι τυχαίο ότι η Εκκλησία ήδη διά της Γ΄ Οικουμενικής Συνόδου (Έφεσος 431) αντιμετωπίζοντας τη Νεστοριανική αίρεση που αμφισβητούσε τη θεότητα του Κυρίου πρόβαλε ως επακολούθημα της ορθής πίστεως για τον Χριστό και τη θέση της Παναγίας. Είναι η Θεοτόκος!

Θα βλασφημούσαμε όμως και θα διαγράφαμε τον όποιο χριστιανισμό μας, εάν η πίστη μας όχι μόνο στον Θεό μας, αλλά και στην Παναγία όπως και στους λοιπούς αγίους έμενε σ’ ένα θεωρητικό επίπεδο, σαν να επρόκειτο δηλαδή για ένα μουσειακό έκθεμα που το περιεργαζόμαστε από πολλές πλευρές και το θαυμάζουμε. Θέλουμε να πούμε ότι η όποια προβολή του μεγαλείου της Παναγίας μας εν προκειμένω γίνεται πάντοτε με την προοπτική να ακολουθήσουμε τη ζωή της, να μιμηθούμε τον τρόπο που στάθηκε έναντι του Θεού και των συνανθρώπων της. Χωρίς την προέκταση αυτή θα ξεπέφταμε σ’ αυτό που ο ίδιος ο Κύριος απεκάλυψε με απόλυτο τρόπο: «Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τήν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, ἀλλ’ ὁ ποιῶν τό θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός». Χριστιανική πίστη με άλλα λόγια σημαίνει ακολουθία του Χριστού και των αγίων Του που υπήρξαν «μιμήματα» της ζωής Του. Ο Χριστός ήλθε για να γίνουμε κι εμείς ίδιοι μ’ Αυτόν, με τη χάρη και τη βοήθεια βεβαίως Εκείνου ως μέλη του σώματός Του.

Κι έρχεται διαρκώς έτσι η Εκκλησία μας και μας υπενθυμίζει ότι σε κάθε σωτήρια δράση και λόγο του Κυρίου, σε κάθε συνεπώς δράση και λόγο των Αγίων Του, πρέπει να υπάρχει από πλευράς μας το «συν», το μαζί μ’ Αυτούς! Σταυρώθηκε ο Κύριος, για παράδειγμα; Τον πιστεύουμε και είμαστε μαθητές Του αν κι εμείς συ(ν)-σταυρωνόμαστε μ’ Εκείνον, όπως το ομολογεί και ο μέγας απόστολός Του: «Χριστῷ συνεσταύρωμαι, (κι έτσι) ζω ουκέτι εγώ, ζη εν εμοί Χριστός». Και να, που και πάλι οι ύμνοι της Εκκλησίας μάς τονίζουν την αλήθεια αυτή. Μιλώντας για την Παναγία και την Αγνότητα και την Καθαρότητα της ψυχής της εξαγγέλλουν και

διαλαλούν: Αγνή η Θεοτόκος; Με αγνό και καθαρό νου μπορούμε μόνο να την τιμήσουμε, κινούμενοι δηλαδή στο ίδιο πνεύμα με το δικό της. Τη Μητέρα του Θεού μπορούμε να την υμνολογήσουμε μόνο με την ευσέβειά μας που εκφράζεται με τις ένθεες πράξεις και συμπεριφορές μας. «Ἀγνήν ἀγνεύοντι τιμήσωμεν νοΐ. Την Μητέρα του Θεού ὑμνήσωμεν εὐσεβῶς καλλυνόμενοι ταῖς ἐνθέοις πράξεσι» (ωδή Τριωδίου). (Την αγνή Παρθένο ας την τιμήσουμε με νου που αγωνίζεται για αγνότητα. Τη Μητέρα του Θεού ας την υμνολογήσουμε ευσεβώς καθώς εξωραϊζόμαστε από τις ένθεες πράξεις μας).

Και για να μην πελαγοδρομούμε στο τι σημαίνει αγνότητα και καθαρότητα ζωής ο άγιος Ιωάννης της Κλίμακος, ο μέγας ασκητικός διδάσκαλος, ο άγιος της Σαρακοστής, έρχεται και μας ανοίγει τα μάτια: «Κάνουμε αρχή στον αγώνα της αγνότητας – σημειώνει – όταν δεν συγκατατιθέμεθα στους σαρκικούς λογισμούς. Έχουμε προχωρήσει και φτάνουμε σε μέση κατάσταση όταν υπάρχουν φυσικές κινήσεις στη σάρκα μας αλλά χωρίς εικόνες σαρκικές και πονηρές. Και πότε θεωρείται ότι αγγίζουμε το τέλος; Όταν ζούμε ως νεκροί και απαθείς κατά το σώμα, γιατί έχουν νεκρωθεί μέσα μας οι σαρκικοί λογισμοί». Για να ορίσει: «Αγνός είναι εκείνος που με τον θεϊκό έρωτα απέκρουσε τον άλλο έρωτα, τον σαρκικό, και έσβησε έτσι το υλικό με το άυλο πυρ» – μία χαρισματική κατάσταση που προσομοιάζει με τους ασώματους αγγέλους.

Ο αγώνας λοιπόν ημών των αρχαρίων στα πνευματικά εκεί πρέπει να επικεντρωθεί, αν θέλουμε να λέμε ότι όντως υμνολογούμε και τιμούμε την Υπεραγία Θεοτόκο, ότι όντως είμαστε πιστά μέλη του Κυρίου Ιησού και της Εκκλησίας: στο να μην αποδεχόμαστε την προσβολή των σαρκικών λογισμών, στρεφόμενοι αμέσως όταν πάει να συμβεί αυτό στον Εσταυρωμένο Κύριό μας και εκεί «κολλώντας» τον νου μας. Αν δεν το κάνουμε, αν η καρδιά και η ψυχή μας γίνεται «αεροδρόμιο» τέτοιων πονηρών και βρόμικων λογισμών, για να θυμηθούμε τον άγιο Παΐσιο, τότε πρέπει να βάλουμε ερωτηματικό στη χριστιανοσύνη μας και στην αγάπη μας, μιας και είμαστε στους Χαιρετισμούς της Παναγίας, για Εκείνην. Ίσως πρέπει να θυμόμαστε πολύ συχνά αυτό που συνέβη στον μεγάλο νεώτερο όσιο της Εκκλησίας μας Σιλουανό τον Αθωνίτη, όταν ήταν στην πολύ νεαρή ηλικία της ζωής του, όπως το διασώζει ο εξίσου μέγας όσιος Σωφρόνιος, ο μαθητής και υποτακτικός του: Νεαρός ο άγιος ήταν κάπως απρόσεκτος στη ζωή του και στα σαρκικά λεγόμενα πάθη. Και του εμφανίστηκε η Παναγία μας για να του πει με πόνο και τρυφερή αυστηρότητα: «Δεν μου αρέσει όπως ζεις, αμαρτάνοντας μπροστά στα μάτια μου».

Όσο κρατάμε καθαρή και αγνή την καρδιά μας από κάθε τι βρόμικο και πονηρό, όσο επομένως πορευόμαστε με βάση τις άγιες εντολές του Κυρίου που οριοθετούν

το ένθεο των πράξεών μας, τόσο πράγματι μπορούμε με ταπεινή παρρησία να απευθυνόμαστε και να προσεγγίζουμε την Υπεραγία Θετόκο, συνεπώς και τον Υιό και Θεό της και Θεό ημών. Και το αποτέλεσμα; Να σαρκώνεται Εκείνος και μέσα στη δική μας ύπαρξη. Να γινόμαστε κι εμείς άλλες Παναγίες.

Πηγή: pgdorbas.blogspot.com – pemptousia.gr